

BULLETTIN

De Regenboog

Jaargang 45 nr. 5
juli - aug. 2018

van de samenwerkende kerken in de Merenwijk
Leiden

Inhoudsopgave

Visie	1
Redactioneel	1
Zomergedachte	2
'Geloven is zo gek nog niet'	3
Medeleven	5
Wekelijkse bloemengroet	5
Vakantie!	5
Bij de vieringen	6
Kindernevendienst – Jongeren	6
In Memoriam Henk Zanting	6
Uit de AKM van 16 mei	7
De AKM en de centen	8
Tussenbericht van de beroepings- commissie: druk in de weer!	9
Kijken met andere ogen - waartoe is de kerk op aarde?	9
Masterplan 2018-2020	
GroeneKerk Regenboog	11
Het is zover!!	12
De Regenboog gaat digitaal!	12
Digitale ondersteuning gezocht	13
Uitnodiging om mee te zingen met de Misa Criolla	13
Gouden teksten	13
Film in de Regenboog	14
Neem de tijd!	14
Programma Poëziemiddagen 2018-2019	14
Nieuwe expositie Ontmoetingsruimte	15
Naar Managua	15
Toeters	16
Agenda	17
Rooster	18
Kleurplaat - Zomerpret	19

Visie

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen.

Redactioneel

De redactie heeft bij het opstellen van het verschijningschema voor het Bulletin, wel eens gediscussieerd over de vraag of er jaarlijks wel acht bulletins zouden moeten verschijnen. Dit omdat er voor het zomernummer vaak zo weinig kopij was, dat het sommige redactieleden beter leek dat in het vervolg te laten vervallen. Zoals u kunt zien aan het Bulletin dat u nu in handen hebt, is het maar goed dat we niet tot het schrappen van het zomernummer zijn overgegaan, want er is meer dan genoeg kopij aangeleverd.

We openen met een door Marianne Hoogervorst aangereikte zomergedachte en het artikel 'Geloven is zo gek nog niet', dat ons door een lid van de geloofsgemeenschap werd aangereikt. Dergelijke initiatieven worden door de redactie gewaardeerd. Na een vakantieoverweging van Marianne en informatie over enkele vieringen, volgen een In Memoriam van Henk Zanting en informatie vanuit de AKM en de beroepingscommissie. Noortje Luning praat u bij over het project Kijken met andere Ogen. De werkgroep Groenekerk licht het onlangs opgestelde masterplan toe en vertelt wat er zoal gaat gebeuren om de kleur groen binnen de Regenboog meer te accentueren. Vervolgens kunt u lezen dat het bord bij de ingang, dat Daan van der Stel wekelijks zorgvuldig voorzag van informatie, vervangen wordt door een informatiescherm.

Edo Elstak is dringend op zoek naar digitale ondersteuning. Het Regenboogkoor zoekt versterking bij de tweede uitvoering van de Misa Criolla. Ook zijn er komend najaar weer diverse activiteiten gepland, waarvoor u uw interesse kenbaar kunt maken.

We sluiten het Bulletin af met informatie over de expositie in de ontmoetingsruimte, een artikel van Astrid Delleman en de column van Frank Ressler, die niet direct een heer in het verkeer lijkt te zijn.

De redactie wenst u een goede zomerperiode toe en hoopt ook komend seizoen weer op veel kopij.

Zomergedachte

Ik houd van vakantie, zegt Jezus.

Toen ik twaalf was, namen mijn ouders me mee naar Jeruzalem.
Ik voelde er me echt in mijn element:
alles sprak me over het werk van mijn Vader.
De tijd vloog er voorbij.

Tijdens mijn vakanties genoot ik van de natuur.
Ik hield de zaaier in het oog, die het graan aan de aarde toevertrouwde.
Ik bewonderde het koren dat opschoot, met onkruid daartussen.
Ik luisterde naar de vogels. Ze zaaien noch maaien.
Ik keek naar de kleuren van de zonsondergang, dronken van zaligheid.
In al die pracht vond ik stof voor mijn parabellen over het Rijk Gods.

Ik herinner me de wijngaard met zijn ranken en druiventrossen
en de vijgenboom: hoe hij het geduld van de wijnboer op de proef stelde.
Nog steeds staan de kudde schapen me voor ogen,
grazend onder het waakzame oog van de herder.
Alles zong in mij een goddelijke melodie.

Later heb ik lange voettochten gemaakt met mijn apostelen.
Heerlijke momenten van stilte, ver van het gewemel van de massa.
Ik ging wel eens op bezoek bij mijn vrienden,
Martha en Maria, en hun broer Lazarus.
Ik genoot er van hun kookkunst,
maar meer nog van onze gesprekken van hart tot hart,
uren aan een stuk.

Vakantie is voor mij:
mogen delen in de vreugde van mensen,
hun kleine vreugden van elke dag.
Zo was ik eens op een trouwfeest waar ze wijn tekort hadden.
Het feest moest doorgaan,
dus liet ik kruiken met water vullen
en konden ze wijn schenken van nog betere kwaliteit.

Water heeft Mij altijd aangesproken.
Ooit ontmoette ik een Samaritaanse vrouw vlak bij een waterput.
Tenslotte was zij het die Mij om water vroeg.
Levend water heb ik haar toen gegeven.

Sedert die Paasmorgen, toen Maria van Magdala Mij voor een tuinier aanzag,
komt er geen einde meer aan mijn vakantie.
Ik wandel langs het meer van elke mens
en op gloeiende houtskool bereid ik een picknick met vis uit overvolle netten.
Ik nodig vermoeid voortsloffende reizigers uit
in de herberg van Emmaüs.
Ik deel met hen het brood...
brood dat smaakt naar eeuwigheid.

Naar Charles Delhez

‘Geloven is zo gek nog niet’

Yvonne Zonderop (62), journalist, beschrijft in een boek (titel: *Ongelofelijk – over de verrassende comeback van religie*, red.) hoe Nederland het christendom bij het vuil zette. „Religie voorziet in zo veel behoeftes, dat het succes bijna vanzelf spreekt.”

Interview door Rinskje Koelewijn

Zeggen dat je christen bent, is in sommige kringen taboe. Wie in Nederland boven de 50 is, links, intellectueel en misschien ook nog wel feministisch, gelooft zelden nog in god. En wie dat wel doet, houdt z'n mond erover. Yvonne Zonderop (62) verliet als zeventienjarige „stampvoetend” de katholieke kerk van haar jeugd. Maar na bijna een halve eeuw godloos leven, signaleert ze een comeback van het christendom. Bij zichzelf én in de samenleving. En daar is ze nog blij om ook.

Zij? In de Heere? Dat geloof ik niet. Ze lacht. Het leek haar wel toepasselijk af te spreken in de voormalige Magdalenakapel in Amsterdam-West. Waar tot voor kort katholieken elkaar troffen, zitten wij nu aan een salade. Zij gekleed in een eenvoudige zwarte jurk, gouden sieraden, pratend met een licht Haags accent. Ze was voor de regionale kranten verslaggever over politiek, economie en kunst. Ze werd – als eerste vrouw – adjunct-hoofdredacteur van de Volkskrant. Tegenwoordig is ze toezichthouder bij twee mediabedrijven, ze schrijft regelmatig voor De Groene Amsterdammer en ze zit in de begeleidingscommissie van het Sociaal Cultureel Planbureau.

Net als haar generatiegenoten heeft zij in haar jeugd nog een staartje verzuiling meegekregen. Naar de Pius XII-school, oud

papier ophalen voor de missie in Afrika, turnen bij de katholieke gymnastiekvereniging. Haar ouders, allebei na de oorlog opgegroeid in een rooms-katholiek weeshuis in Den Haag, hadden weinig goeds ondervonden van de fraters en nonnen. „Zij associeerden het geloof met de hel op aarde uit hun jeugd. Ze bleven katholiek uit gewoonte. Het hoorde erbij.” Zoals het er ook bij hoorde dat ze eind jaren zestig met het geloof afrekenden en mee-seculariseerden met de rest van Nederland. „Mijn vader, broer en ik slopen tijdens het Agnus Dei de Benedictuskerk uit. Snel naar huis, want Sport in Beeld begon al om half acht.” Meer dan van god werd afscheid genomen van de „naargeestige beklemming” waartoe religie verworpen was. De daarop volgende dertig jaar waren kerk, geloof en christendom in Zonderops omgeving geen gespreksonderwerp.

En dan nu dit. Een boek, *Ongelofelijk*, waarin ze beschrijft hoe ‘we’ het christendom bij het vuilnis hebben gezet. En dat dat heel stom van ons is. Te radicaal hebben we, zegt zij, afscheid genomen van wat 1500 jaar

onze cultuur én moraal heeft vormgegeven. „Met het christelijk geloof is er iets belangrijks verloren gegaan.” Wie weet nog waar Pinksteren voor staat? Wie herkent de bijbelse taferelen in het museum? En wie gelooft er nog in verdraagzaamheid, solidariteit en barmhartigheid? Met argumenten omkleed haalt Yvonne Zonderop het vuilnis weer binnen. Geloven, zegt zij, is zo gek nog niet. „Religie voorziet in zoveel menselijke behoeftes, dat het succes bijna vanzelf spreekt.”

Onderdeel van een groter verhaal

Dus, op de vrouw af gevraagd, is Yvonne Zonderop nu in de Heere? Nee, dat niet. Gaat ze zondags weer naar de kerk? Nee. Op hoogtijdagen dan? Ook niet echt. Wat gelooft ze dan? Nou niets. Ze gelooft niet in een god die de mens regeert, niet in de wijzen uit het Oosten die het kindeke Jezus verwelkomden en niet in een Rode Zee die spleet. „Ik geloof wél in de kracht van de

verhalen uit het christendom.” Ze noemt zichzelf een cultuurchristen.

„Ik was in het Uffizi-museum in Florence. Daar

hangt de Annunciatie van Leonardo da Vinci. De engel die Maria de geboorte van Jezus aankondigt. Dat schilderij kwam zo bij me binnen.” Dezelfde ontroering voelde ze bij het lezen van de boeken van Pulitzerprijs-winnaar Marilynne Robinson, die ooit door Barack Obama is geïnterviewd. Ook die boeken zijn gebaseerd op een bijbels thema – dat van de verloren zoon.

Wat gebeurde er? „Het roerde me. Het raakt aan iets wat heel diep zit. Een groter verhaal waarvan ik, zelfs met die oppervlakkig christelijke opvoeding van mij, onderdeel ben.” Maar, en dat vond ze een pijnlijke constatering, haar kinderen (een zoon van 30, een dochter van 27) niet meer. „Dat is mijn schuld. Mijn generatie heeft een generatie grootgebracht zonder christelijke wortels.” Daar heeft ze spijt van. Het boek is opgedragen aan haar katholieke schoonmoeder Gertrude, als dank voor het kleine beetje religie dat zij bij haar thuis bracht. Kinderbijbels en een Mariabeeldje voor Zonderops zoon.

Te lang, zegt Zonderop, hebben we in Nederland het gehad over de negatieve kanten van het geloof. „Over de voordelen is nooit meer gesproken.” Religie geeft een samenleving ook structuur. Het is een anker. „Kijk, mijn moeder en schoonmoeder konden zich niet ontwikkelen. Natuurlijk was het nodig los te breken uit die verstikking. Ik was vrij om te doen wat ik wilde, maar wel staand op een stevige basis. Nu die basis weg is, is het moeilijker om vrij te zijn. Tegen wie of wat moeten twintigers zich nog afzetten? Tegen zichzelf?” Leven zonder god en gebod is niet zo eenvoudig, zegt zij. „Er is een leegte ontstaan en dat wreekt zich. Iedereen is nu de regisseur van z'n eigen leven. Gaat dat mis, dan is het nog je eigen schuld ook.”

Je ziet Thierry Baudet en Geert Wilders al in hun handen wrijven met deze steun uit onverwachte hoek. Beide politici grijpen 'onze' joods-christelijke geschiedenis aan en zeggen

dat we die verkwanselen waardoor de islam 'onze' cultuur verdringt. Is ze niet bang in een politiek kamp getrokken te worden? Ze zit in niemands kamp, zegt ze heel beslist. „Juist omdat geloof voor ons zo lang een no-go-area was, hebben we populistten de gelegenheid gegeven het onderwerp te kapen.” De christelijke cultuur wordt niet door de islam bedreigd, zegt zij. „Die hebben we zelf weggesmeten.”

Aan de haal met de erfenis

Van oorsprong is het christendom een geloof van tolerantie, zegt zij. „Er zijn in de loop der eeuwen zo veel varianten van ontstaan, dat je er alle kanten mee op kan.” Het is een monotheïstische godsdienst, maar aanbidt een drie-in-een god (vader, zoon, heilige geest). Het is gebaseerd op één bijbelboek, dat uit vijf delen bestaat. „Net als de islam is het christendom voor iedereen toegankelijk, ongeacht afkomst of volk.” Het punt is, zegt zij, dat we niet meer normaal over geloof kunnen praten. „Wij zijn totaal de kluts kwijtgeraakt, en ondertussen gingen kwaadwillenden aan de haal met de erfenis. Ik zeg: ho, ho, dit is ook mijn erfenis. Die claim ik terug.”

Van afwijzend, via ongeïnteresseerd, is haar houding veranderd in onderzoekend, zegt ze. „Ik wilde er het mijne van weten.” Ze ging op bijbelles, weliswaar bij een dominee, maar niet zo'n heel strenge. „Zie je bijbelteksten als een soort oerliteratuur, dan lees je heel wat anders.” Religie of geloof gaat niet over vis op vrijdag en op zondag naar de kerk en of je eigenlijk wel gelooft dat Christus opstond uit de

dood. „Het gaat over naastenliefde, compassie, solidariteit. Over gelijkwaardigheid, schuld en vergeving.” Voor dat

soort „diepmenselijke” noties is geen plek meer. „En dat vind ik een gemis.”

Ze ziet dat anderen dat ook een gemis vinden. Leefijdgenoten, die soms eerst hun heil zochten in boeddhisme, politieke ideologieën of mindfulness. Maar juist ook twintigers, die nooit last hebben gehad van het „trauma van de verzuiling” en behoefte én belangstelling hebben voor iets dat groter is dan zichzelf. Niet dat de kerken ineens volstromen, die tijd lijkt voorbij. Juist buiten de kerk om ontstaan er

initiatieven waaruit zij opmaakt dat de belangstelling voor het christendom groeiende is. Ze noemt het pioniers, en het zijn er ook nog niet heel veel, maar de nieuwe christen bestaat en roert zich. Van de 'ontmoetingskerk' op de Amsterdamse Zuid-As tot de diensten van de evangelische beweging van de Hillsong Kerk in de Rotterdamse graansilo en Den Haag. Initiatieven die sociaal en kosmopolitisch zijn, en ook aantrekkingskracht hebben op twintigers en migranten.

„Ik ben van optimist veranderd in iemand die hoopt.” En het verschil is? „Een optimist denkt dat het goed komt. Wie hoopt, erkent dat de zekerheid er niet is.” Hoopt ze op een herleving van het christendom? Misschien wel. Hoe dan? Moet elk kind bij geboorte een bijbel krijgen? Nemen we de bijbel op in de literaire canon? Godsdienstles op school? „Lijkt me een prima idee, om kinderen weer bij te brengen wat geloof betekent. Maar ik ben niet op missie hè. Ik ben vrijwillig de grens tussen ongeloof en geloof overgestoken om te onderzoeken wat religie nou eigenlijk behelst en wat de goede kanten ervan zijn. Vraag je: hoe geef je dat door? Nou, niet door erover te zwijgen. Mijn bijdrage is: het raam openzetten. Eerlijk gezegd vind ik dat al heel wat.”

Bron: www.NRC.nl, 19 april 2018

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores of aan het pastorale meldpunt?

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in

aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk
Telefoon: 521 43 59
E-mail: maja.v.spaandonk@live.nl

Vakantie!

Naarmate de jaren verstrijken valt het mij steeds meer op. Het leven lijkt tot volledige stilstand te komen in ons land. In juli en augustus moet je langer wachten als je iets wilt bestellen of laten repareren. Want ja.... Niemand is bereikbaar! Iedereen lijkt weg te zijn, afwezig! Maar dat geldt niet voor iedereen. Velen onder ons kunnen niet op pad om even in een andere omgeving de levensbatterijen op te laden. Mensen met een kleine beurs, mensen met een ziekte of handicap, mensen op hoge leeftijd. En zo kunnen we nog even doorgaan met groepen die niet op pad kunnen. De mensen onder ons die juist meer tijd hebben dan anders worden misschien wel uitgedaagd om deze mensen eens te bezoeken. Even met hen aan het wandelen te gaan, te genieten van het zonnetje. Het hoeft niet groots te zijn maar het is wel belangrijk. Gewoon even delen in een beetje vrijheid. In dit kader moet ik altijd denken aan een opmerking van een collega die zij: 'Bij God kun je altijd terecht. God is niet op vakantie!' Wat een troostrijke gedachte! Die gedachte wil ik u meegeven aan het begin van deze zomertijd! Van harte een goede tijd met aandacht voor elkaar!

Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

Bij de vieringen:

Zondag 19 augustus – feest van Maria
Tenhemelopneming

Op deze zondag staat Maria, de moeder Gods centraal. Wat betekent zij voor ieder van ons persoonlijk in de 21e eeuw? Onlangs hebben we met 16 mensen in drie avonden stil gestaan bij de betekenis in de loop der tijden van deze bijzondere vrouw.

Vanuit alles wat we met elkaar gedeeld hebben, zal iets weer terugkomen in deze viering.

Voorganger: M. Hoogervorst p.w.

Zondag 9 september Regenboogzondag

Op deze zondag zullen we met elkaar een nieuw werkjaar / schooljaar inluiden. Bijzonder is dat er in deze viering een achttal kinderen van de kindernevendienst over zal gaan naar de jongerenviering. (zie volgend artikel) Het Regenboogkoor zal in deze viering zingen!
Voorgangers: M. Hoogervorst p.w en ds. K. Zwart.

Kindernevendienst – Jongeren

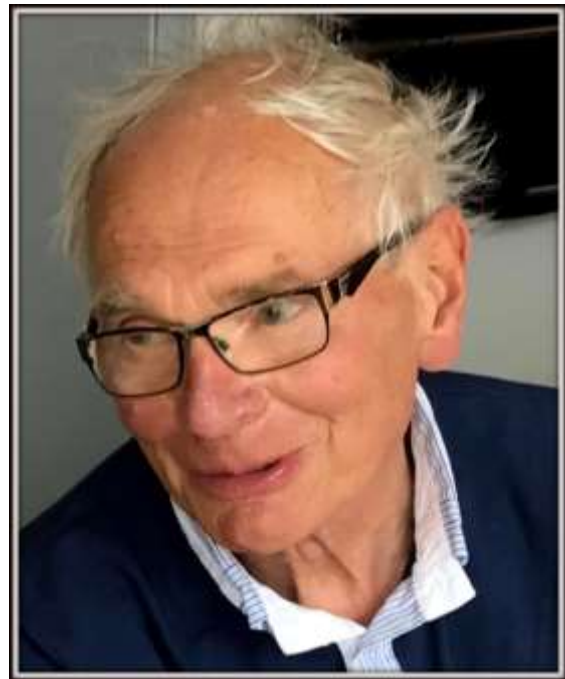
Tijdens de viering op Regenboogzondag zal de jeugd in het zonnetje gezet worden. In een apart ritueel zullen de oudste kinderen van de kindernevendienst overgaan naar de jongerenviering. Op een teken van de dienstdoende pastor zullen de jongeren zich aan de ene kant voor het podium opstellen en de kinderen aan de andere kant. De kinderen waar het om gaat, hebben bij aanvang een kinderbijbel in hun hand. Als hun naam genoemd wordt, geven zij de kinderbijbel aan een jonger kind en stappen naar het midden. Daar komt één van de ouders naar het kind toe en geeft het een brief die persoonlijk is geschreven door deze ouder. (deze brief wordt later thuis gelezen) Met de brief in de hand stapt het kind naar de andere jongeren toe waar ze een bijbel in gewone taal ontvangen. Zo gebeurt het met alle kinderen die daarvoor in aanmerking komen. Het zijn de kinderen die naar de brugklas gaan. Met dit ritueel wordt duidelijk dat deze kinderen een stap zetten op weg naar de volwassenheid.

De kinderen die overstappen zullen nog een persoonlijke uitnodiging krijgen.

We hopen dat er veel kinderen en jongeren aanwezig zullen zijn op Regenboogzondag zodat het een mooi geheel zal worden.

Leden van de werkgroep Kindernevendienst
Leden van de werkgroep Jongerenviering
Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

In Memoriam Henk Zanting

Op donderdag 14 juni is Henk Zanting in zijn slaap overleden op de leeftijd van 80 jaar. Na, zoals zijn gezin op de kaart schreef: 'een lang en mooi leven, na zes jaar lijden onder de dementie, is hij gestorven aan een tumor.' Velen van onze geloofsgemeenschap kennen Henk als een uitstekend lector en als een mens die bevlogen kon spreken over zijn geloof. Henk was vergroeid met de Regenboog en de Regenboog met hem. Aan heel veel activiteiten heeft hij deelgenomen. Hij was actief op vele fronten en dat jarenlang. Zijn grote liefde was Martha en zijn gezin. Dat werd ook duidelijk in de uitvaart waar heel wat inbreng was van zijn gezin.

Nog een passie van Henk. Hij was dol op klassieke muziek. Kon daar intens naar luisteren en zich eraan overgeven. Ik vermoed dat de muziek hem dikwijls troost gaf en ook energie om het leven aan te kunnen. Uit alles bleek dat Henk een man van het onderwijs was. Bevlogen kon hij vertellen over vooral het vak geschiedenis.

Hoewel Henk een mens was die druk en intens leefde, de zee was en bleef zijn anker. Daar kwam hij tot rust. Op de rouwkaart staat dan ook een prachtige foto van de zee met best wel woeste golven. Een symbolische afspiegeling van het leven van Henk. Daarom werd de overweging in zijn uitvaart afgesloten met een tekst van Toon Hermans "ZEE".

Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

Zee

Ik wil alleen zijn met de zee.
Ik wil alleen zijn met het strand.
Ik wil mijn ziel wat laten varen
Niet mijn lijf en mijn verstand.

Ik wil gewoon een beetje dromen
Rond de dingen die ik voel
En de zee – ik weet het zeker-
Dat ze weet wat ik bedoel.

Ik wil alleen zijn met de golven
Ik wil alleen zijn met de lucht
Ik wil luist'ren naar mijn adem
Ik wil luisteren naar mijn zucht.

Ik wil luist'ren naar mijn zwijgen
Daarna zal ik verder gaan
En de zee – ik weet het zeker-
Zal mijn zwijgen wel verstaan.

Toon Hermans uit: alles is heimwee

Uit de AKM van 16 mei

Ook in dit Bulletin maak ik u graag deelgenoot van een aantal zaken die door de Algemene Kerkelijke Merenwijkraad besproken werden

Ook in deze AKM vergadering viel me iets op: de persoonlijke betrokkenheid van ieder bij het wel en wee van de Regenboog en bij elkaar. Het is echt mensenwerk, dat hier gebeurt. Daarom is het goed dat we elkaar kennen. Eén van ons maakte ons deelgenoot van een persoonlijk verhaal, dat ons allen zeer raakte. Ik vind het mooi en belangrijk, dat we het persoonlijke in ons werk een veilige plek kunnen geven.

Een belangrijk thema op elke plek is de manier van elkaar informeren en met elkaar in contact zijn. Daarom heeft één van de AKM-leden de communicatie als speciaal aandachtsgebied onder haar hoede. We missen nog één AKM-lid. Op dit moment neem ik dit aandachtsgebied waar. Mocht u mijn belangstelling missen, mocht ik een belangrijk onderdeel vergeten? Laat u het me alstublieft weten!

Wat kwam er zoal aan de orde? Bijvoorbeeld de nieuwe wet in verband met Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de gevolgen voor ons als Regenboog. Hoe moeten we daar mee omgaan? Wat moeten we in de toekomst anders gaan organiseren?

Arie Korteweg was zo attent om ons te attenderen op een verenigingendag in de Kopermolen op 16 juni. We hebben deze hint graag opgepakt en zullen met een enthousiaste groep de Regenboog vertegenwoordigen. We zien dit natuurlijk ook als een moment dat aansluit op onze wens om meer in de wijk aanwezig te zijn. Het was weer wonderbaarlijk, hoeveel mensen in korte tijd deze ochtend vorm willen gaan geven!

Natuurlijk waren er andere praktische zaken, zoals het plaatsen van een AED in de Regenboog, een apparaat om bij een hartstilstand te kunnen reanimeren en de voortgang in het plaatsen van een piano. Ook kwam Jan Vis om een interessant novum te demonstreren: in plaats van het nogal 'antieke' bord bij de ingang dat steeds nauwgezet door Daan van der Stel werd voorzien van actuele informatie, zal er binnenkort een scherm met (digitale) informatie komen te hangen. Daarop komt de bekende informatie over diensten. Tegelijk biedt dit scherm de mogelijkheid om meer informatie naar buiten te brengen. De komende tijd gaat een kleine groep hier mee aan het werk.

We bespraken het nieuwe cursusaanbod waar

u elders in het Bulletin meer over zult lezen. Ook kwamen zorgen om individuele leden van de geloofsgemeenschap in ons gesprek aan de orde.

Daarnaast stelden we ons de vraag, hoe kunnen we als kerk, als geloofsgemeenschap zo de Regenboog besturen, dat we onze eigen geloofsgemeenschap én de mensen om ons heen het beste kunnen dienen. Om daar bij stil te staan, om samen met energie en plezier aan het werk te zijn, komen Pastores, Vicariaat, Wijkkerkenraad en AKM binnenkort bij elkaar. We hebben daartoe een speciaal lange bijeenkomst gepland.

Kerkproeverij

Ik vraag ook uw aandacht voor de landelijke actie van de Raad van Kerken over de "kerkproeverij" in het weekend van 15 en 16 september. Ook wij zullen daar aan meedoen. De bedoeling is dat de leden van de geloofsgemeenschap zoveel mogelijk mensen persoonlijk uitnodigen om eens een kerkdienst mee te maken en hen op die manier te laten "proeven" wat kerk zijn voor de betreffende kerkgangers betekent. Het zou leuk zijn om in dit weekend veel gasten in ons midden te hebben!

Veel kerkgangers gaan naar de kerk omdat ze dat gewoon zijn. "Ik ga naar de kerk, anders is het geen zondag." Door de kerkproeverij word je gedwongen om na te denken over wat de kerkdienst voor je betekent. Wat doen we eigenlijk op zondagmorgen? Wat ontvang ik daar? Heb ik ook iets te brengen? Het maakt dat je zelf ook weer met een frisse blik kan kijken naar de zondagse viering.

De tuin van de Regenboog staat in deze prachtige lente volop in bloei. De zomer lijkt al volop begonnen. Ik wens u allen een heerlijke zomerse tijd toe!

Truus de Haan, voorzitter AKM

De AKM en de centen

De opbrengsten in de collectemantjes bestaan uit gewone munten en bankbiljetten en 'bijzonder geld'. Dat laatste geld bestaat uit AKM-geld dat door de specialisten van de Reprogroep van de Regenboog in coupures van 0,50 en 1,00 euro wordt gedrukt en uit PGL-geld dat door de Protestantse Gemeente Leiden in coupures van 0,75; 1,20 en 2,00 euro wordt gedrukt. Het AKM-geld brengt u in omloop als u dat geld koopt bij de penningmeester van de AKM na de viering op de eerste zondag van de maand. U brengt het PGL-geld in omloop als u dat geld bestelt bij de Protestantse Gemeente Leiden. Het bijzondere geld mag alleen besteed worden aan de collecten. Dat is heel bijzonder vergeleken met gewoon geld.

Het bijzondere geld is populair, want de Regenbogers betalen meer in bijzonder geld dan in gewoon geld. Dit jaar, bijvoorbeeld, is tot en met 10 juni in beide collectemantjes samen een waarde van 7200 euro gestopt. Daarvan is 3750 euro in bijzonder geld, meer dan de 3450 euro gewoon geld.

Op de feestdagen komen veel bezoekers, die anders zelden naar de kerk gaan. Zij hebben meestal alleen gewoon geld. Dan is het omgekeerd: de opbrengst in gewoon geld is hoger dan in bijzonder geld. Bijvoorbeeld, de totale collecteopbrengst op de vieringen van Paasnacht en Pasen bedroeg dit jaar bijna 900 euro, waarvan 580 euro in gewoon geld, meer dan de 320 euro in bijzonder geld.

Hoeveel bijzonder geld is in omloop, dat wil zeggen: wat is de waarde van het aangekochte bijzondere geld dat nog ergens thuis ligt te wachten tot het in de collectemantjes wordt gedaan? Op 1 januari dit jaar was 1900 euro AKM-geld in omloop.

De tabel geeft de actuele cijfers sinds het vorige nummer van het Bulletin van de Regenboog. Het kerkbezoek liet te wensen over, want alleen de Pinksterviering trok meer dan honderd bezoekers. Zoek van de zomer voor de verandering op zondag eens een uurtje schaduw en stilte in de Regenboog na 7*24 minus 1 uur zomerzon, BBQ en werelds plezier!

Datum viering	Bijzonderheden	Aantal bezoekers	Eerste mandje: voor geloofsgemeenschap			Tweede mandje: bestemmingen buiten de Regenboog	
			Euro	Euro	Bestemming		
10 mei	Hemelvaartsdag 1 ^e Communie	45	60	60	Diaconaal centrum de Bakkerij		
13 mei		70	110	90	PGL		
20 mei	Pinksteren	115	145	150	RK Pinksteractie		
27 mei	Kijken met andere ogen	80	110	85	PGL		
3 juni	Fagot en cello	90	140	110	PGL		
10 juni		70	100	85	PGL		

PGL = Protestantse Gemeente Leiden

Bert Minne, penningmeester AKM

Tussenbericht van de beroepingscommissie: druk in de weer!

Even een tussenbericht van de beroepingscommissie. Zoals u allen weet zijn we (de beroepingscommissie), mede namens u allemaal, druk op zoek naar een nieuwe predikant (0.5 fte). Zie hiervoor ook eerdere berichten onder andere in ons Bulletin en op onze website. We zoeken een dominee die past in het beroepingsprofiel dat door de gemeente is opgesteld en ook besproken is met u na een kerkdienst.

U hoort echter weinig van ons, terwijl we toch druk "aan het werk" zijn, waarom is dat? Dat heeft te maken met het feit dat de beroepingscommissie zeer betrouwbaar te werk moet gaan. Immers een dominee die door ons gepolst wordt en/of van belangstelling heeft blij gegeven, moet als het uiteindelijk niets wordt tussen hem/haar en onze gemeenschap, gewoon ongestoord en vol goede moed verder kunnen met zijn/haar huidige vaak zeer gewaardeerde werk. Er zijn dus zeer strikte "spelregels" waaraan een beroepingscommissie zich moet houden bij de zoektocht naar de "nieuwe dominee", zowel in het belang van deze kandidaat als van onze gemeenschap!

Kan er dan helemaal niets gemeld worden? Gelukkig wel. De beroepingscommissie is vol goede moed en eendrachtig aan het werk. Advertenties zijn opgesteld. Voelhorrens zijn uitgestoken en in principe is de termijn voor reacties inmiddels verstreken en aansluitend is weer verder vergaderd. En vast een tipje van de sluier..... ja, daar zitten zeker reacties bij de voorgangers die helemaal bij de Regenboog zouden kunnen passen qua profiel. De oecumenische Regenboog spreekt

blijkbaar gelukkig wel degelijk tot de verbeelding. Nadere kennismakingen worden dus gepland. Als de beroepingscommissie denkt een geschikte dominee gevonden te hebben, stelt de beroepingscommissie een advies op aan de (wijk)kerkenraad, die daar dan een besluit over moet nemen. Is dit ook positief dan volgt er een "voorgenomen besluit tot kandidaatstelling" en wordt ook de gemeente nog gehoord uiteraard! Pas daarna volgen dan eventueel het formeel uitbrengen van het beroep, de beslissing van de kandidaat, nader overleg en (hopelijk) de approbatie (aannemen). Ja, het is een heel geregeld, maar ik kan u namens de voltallige beroepingscommissie mededelen dat het hele proces voorspoedig, in harmonie en met plezier wordt gevolgd! So far so good dus, en als we weer wat meer kunnen melden, dan hoort u nader van ons!

J. Wouter Jukema, voorzitter beroepingscommissie (namens de hele commissie)

Kijken met andere ogen - waartoe is de kerk op aarde?

Met open ogen en opgestroopte mouwen verzamelden ruim veertig Regenbogers zich op zondag 27 mei na de viering. Samen dachten we na over de rol van de Regenboog in de Merenwijk naar aanleiding van het onderzoek dat het afgelopen jaar gedaan is in het kader van 'Kijken met andere ogen'. Wat gaan we daar nu mee doen? Hoe gaan we verder, wat zijn de plannen voor komend jaar? Daar is goed over nagedacht, en momenteel wordt besloten over een projectvoorstel voor komend jaar.

In de tekst die volgt leest u over wat er naar voren is gekomen in het onderzoek, en wat voor kansen er liggen voor de maatschappelijke rol van de Regenboog in de Merenwijk.

Waar toe is de kerk op aarde?

Geloofsgemeenschappen hebben door de eeuwen heen allerlei functies gehad. Bij de één lag misschien meer nadruk op gemeenschapsopbouw, bij een andere weer meer op verkondiging. Weer een andere gemeenschap hield zich juist veel bezig met bezinning en verdieping. Vroeger speelde de kerk een belangrijke rol in de armenzorg en de gezondheidszorg. Maar er is veel veranderd sinds het bestaan van de verzorgingsstaat. Elke tijd en plaats vraagt weer om een andere combinatie van functies van de kerk. Nu dus ook. Geloofsgemeenschappen vragen zich af: wat is onze plaats in de samenleving? Waar ligt onze taak, waar ligt onze missie? Wat voor rol willen wij als kerk spelen in een participatiesamenleving?

Andere ogen

Welke combinatie van functies zou vandaag de dag in de Merenwijk passen? Om daarachter te komen, hebben we andere ogen nodig.

De Merenwijk

Niet alleen andere ogen om naar de kerk te kijken, maar ook andere ogen om om ons heen te kijken, de samenleving in. De afgelopen maanden heb ik mijn oor te luisteren gelegd bij Regenbogers, bewoners van de Merenwijk, en professionals die in de wijk werkzaam zijn. Ik hoor wel eens iets over de vergrijzing in delen van de wijk. 'Nee joh', zegt een ander dan, 'het wordt juist weer veel diverser'. En de Slaaghwijk een probleemwijk? Ook dat is vaak niet in lijn met de ervaring van bewoners. Ik hoor wel eens over de scheidslijnen in de wijk: mensen ontmoeten elkaar niet, komen niet met elkaar in contact. Dat gaat dan over bevolkingsgroepen, maar ook over burens in de straat of in de flat. Daarom wordt er gewerkt aan meer contact: bijvoorbeeld door op 13 oktober met verschillende organisaties, waaronder de Regenboog, een wijkfeest te organiseren.

Een wijk zoals de Merenwijk is eigenlijk een samenleving in het klein. Er leven grote thema's die vaak ook nog met elkaar te maken hebben: taalproblemen, armoede, integratie, opvoedingsproblemen en educatie, moeite om aan een baan te komen...

Deze thema's staan niet op zichzelf.

Ook zijn er genoeg mensen die meer zorg, aandacht of contact nodig hebben. Maar hoe kom je in contact? Vaak leven deze problemen achter de voordeur.

Maatschappelijke organisaties in de Merenwijk die zich met dit soort thema's bezig houden, proberen zoveel mogelijk uit te gaan van wat bewoners zelf willen én kunnen. Daarbij willen organisaties graag samenwerken. De Regenboog is welkom om daarbij aan te haken. Maar wat kan de Regenboog betekenen? Voor andere organisaties is het moeilijk in te schatten wat ze van een geloofsgemeenschap kunnen of mogen verwachten.

De Regenboog

Waar toe is de kerk op aarde? Laten we opnieuw: kijken met andere ogen. Binnen de Regenboog leeft het verlangen om als geloofsgemeenschap meer 'naar buiten' te gaan. Maar wat betekent dat? Bedoelt de Regenboog daarmee: de straat op, en evangeliseren? Dat denk ik niet. Maar net als in de rest van de Merenwijk, leeft er in de Regenboog een behoefte aan contact. Misschien zien we in dit verlangen naar contact iets terug van het oecumenische hart van de gemeenschap: de behoefte aan de 'ander', met én zonder hoofdletter. Deze relatie met de ander, en de uitwisseling die er ontstaat, is datgene wat de gemeenschap energie geeft, vroeger en nu nog steeds. De oecumene heeft de ander nodig om een levende gemeenschap te zijn.

Waar toe is de kerk op aarde? Dat aangesproken worden door de ander, is dat dan niet de missie van de kerk?

Op basis van mijn onderzoek zie ik kansen liggen voor de maatschappelijke rol van de

Regenboog in de Merenwijk. Ze zijn gegroepeerd in vier thema's:

1. Samenwerking - spring erin!

Er gebeurt ontzettend veel in de Merenwijk, en er wordt steeds meer samengewerkt. Ook vanuit de Regenboog: denk maar aan de huiswerkbegeleiding, of de voorleesgroep. Iedereen die wil kan daarbij aanhaken. Als geloofsgemeenschap heb je daarin een bijzondere rol: ook al verschilt je maatschappelijke werk niet van dat van andere organisaties, je vindt je inspiratie in een bron die niet opdroogt. Zoek naar communicatie en structuur die de Regenboog zichtbaar maken en samenwerking vergemakkelijken.

2. Contact en oecumene

Wat hebben missie en oecumene met elkaar te maken? De Regenboog wil niet evangeliseren, maar ze wil wel naar buiten.

'Ga in de samenleving kijken en ontdek de liefde en de barmhartigheid. Dáár is de kerk.' Dat werd twee jaar geleden op een inspiratieavond in de kerkzaal van de Regenboog gezegd. Het is de wereld die licht werpt op de kerk.

Zou het de missie van de Regenboog kunnen zijn om op voet van gelijkheid een gesprek te starten in de Merenwijk?

3. Sociaal kapitaal en de participatiemaatschappij

De Merenwijk is de samenleving in het klein. Met een initiatief zoals de huiswerkbegeleiding verbindt de Regenboog haar eigen sociaal kapitaal met wat er leeft in de wijk; thema's als integratie, opvoedingsproblemen, en educatie. Wat voor mogelijkheden zien we daar nog meer toe, ook vanuit de werkgroepen? En waar kunnen we ons aansluiten?

4. Vernieuwing in vieren en gemeenschap

De Regenboog is een warme gemeenschap, gewaardeerd door wie haar kent. Maar... missen we geen mensen? De Regenboog heeft de ambitie om een kerk te zijn voor de wijk: een plek waar iedereen zich thuis voelt. Dat is een uitdaging: hoe zoek je de breedte van de Merenwijk op? Wat voor kansen liggen hier?

Onder al deze onderwerpen ligt de drieslag hoofd-hart-handen: want het is belangrijk, leerzaam en inspirerend om te verwoorden waarom je handen doen wat je hart en hoofd willen.

Veelkleurig verbinden, dat is de hoofdlijn van het onderzoek. Veelkleurigheid is een

kernwaarde van de Regenboog. Laat dat het dan ook zijn in samenwerking in de wijk, het zoeken naar de ander, en het aanwezig zijn voor de bewoners van de Merenwijk. Kijken met andere ogen is een kans om je te bezinnen op wat je echt belangrijk vindt, en dat op een manier vorm te geven die past bij nu, bij jou, bij u, bij de Merenwijk, bij de Regenboog.

Noortje Luning

Onderzoeker/projectmedewerker project 'Kijken met andere ogen'

Benieuwd naar het uitgebreide onderzoeksverslag? Stuur een mailtje naar nora.luning@gmail.com

Masterplan 2018-2020 GroeneKerk Regenboog

De projectgroep GroeneKerk Regenboog is eind 2016 opgericht met als doel duurzaamheid in de breedste zin des woords onder de aandacht te

bringen binnen de geloofsgemeenschap en tot uitvoer te brengen. Om richting te geven aan de uit te voeren activiteiten heeft de projectgroep een masterplan 2018-2020 opgesteld. Hieronder volgt een samenvatting van dit masterplan. Als u geïnteresseerd bent in het gehele masterplan kunt u dit via een mailtje naar hhoogvliet@gmail.com opvragen.

Ambitieniveau

Het ambitieniveau van de projectgroep ligt hoog. Zij zal adviezen uitbrengen en voorstellen doen voor de nodige bouwkundige aanpassingen en om zuiniger en duurzamer met energie om te gaan. We streven naar een besparing van 30%. De projectgroep spreekt zich uit deze besparing uiterlijk 2020 te realiseren. De Regenboog verbruikt ca 25.000 kWh elektriciteit en tussen de 12.000 en 16.000 m³ gas per jaar. Om de ambitie van 30% minder energieverbruik in 2020 te halen, moeten we een besparing van 7500 kWh elektriciteit en tussen de 3600 en 4200 m³ gas verwezenlijken.

Bewustwording

In 2017 heeft de projectgroep een aantal activiteiten georganiseerd. Zo is er een themadienst en een gesprek op zondag geweest over duurzaamheid en rentmeesterschap, is een workshop 'God in de Supermarkt' gehouden en is duurzaamheid middels het 'woord van de maand' onder de aandacht gebracht.

De projectgroep is van plan jaarlijks tweemaal een activiteit te organiseren. Het is inspirerend en leuk om samen 'de handen uit de mouwen te steken' om het gebouw duurzamer te maken.

Via een energietool komt inzicht in het energieverbruik van de Regenboog beschikbaar. Door nadere analyse kunnen 'energie-slurpers' herkend worden en eventuele maatregelen getroffen worden. Door het tonen van het energieverbruik (en de besparing) aan de gemeente, bijvoorbeeld via een digitaal informatiebord, wordt het bewust omgaan met energie gestimuleerd.

Aanpassingen aan het gebouw

Het rapport van EnergiekLeiden is de leidraad voor de aanpassingen aan het gebouw. Deze aanpassingen zijn grofweg in twee categorieën in te delen, namelijk of het een kleine of grote investering betreft. Alle investeringen worden in overleg met zowel de Stichting Beheer als het College van Kerkrentmeesters en het Vicariaat gedaan.

Kleine investeringen, uit te voeren in 2018

- Monitoring energieverbruik en opsporen energiesluipers
- Vervanging verlichting door ledverlichting
- Aanbrengen tochtstrippen bij diverse deuren
- Bewegingssensoren plaatsen in de toiletten
- Beter afstellen van de thermostaten en thermostaatkranen aanbrengen (modulair systeem)
- Onderzoek naar isolatie
- Onderzoek naar zonnepanelen (technisch)
- Onderzoek naar bekostiging zonnepanelen (postcoderoos)

Grote investeringen

In het rapport van EnergiekLeiden worden een aantal grote investeringen uitgewerkt. Dit betreft isolaties (dak, vloer, spouwmuur), plaatsen van zonnepanelen en vervanging van de huidige CV ketels door warmtepompen. Elke investering heeft een eigen kostenplaatje, besparing en terugverdientijd. Dit totaalbeeld bepaalt óf de maatregel en wanneer de maatregel uitgevoerd gaat worden. Het plaatsen van zonnepanelen op het dak van de Regenboog zou een mooi project zijn om

gezamenlijk met de geloofsgemeenschap uit te voeren. Het geeft een groene 'uitstraling' naar de wijk. Het dak van de Regenboog is echter aan renovatie toe. En het is ook nog niet duidelijk of de constructie sterk genoeg is voor het aantal berekende zonnepanelen. Hier moet nader onderzoek naar gedaan worden.

Projectgroep GroeneKerk

Peterhans van den Broek, Ronald van Heyningen, Heleen Hoogvliet (voorzitter), Foort van Oosten, Piet Pouw, Jan Vis, Cecile Werner

Het is zover!!

De projectgroep "de Groene Kerk" binnen de Regenboog buigt zich al een poosje over het "Vergroenen" van ons gebouw. Een onderdeel hiervan is het besparen van energie. Er is geïnventariseerd en overleg gepleegd met de Stichting Beheer over de verlichting. Die kan veel zuiniger door het plaatsen van ledverlichting en/of led-armaturen. Met een aantal enthousiaste leden van de projectgroep is besloten dit zelf uit te voeren en zo de kosten beheersbaar te houden. Na testen van diverse modellen zijn we dinsdag 5 juni aan de slag gegaan. Lampen van 75 Watt in de ontmoetingsruimte zijn vervangen door ledlampen van 11 Watt. Dat 21 maal, scheelt op een avond van 4 branduren ruim 5 kWatt. En daar doen we het o.a. voor. Zo ook in zaal 1 en het Stiltecentrum. TL- verlichting is vervangen door led panelen. Veel van de totale verlichting wordt aangepast om op deze manier een significante besparing op energie te realiseren. Daarna gaan we verder met vergroenen in ons denken en op andere onderdelen in ons gebouw.

"De Groene Kerk " Jan Vis

De Regenboog gaat

Al vanaf de opening van ons kerkgebouw wordt er gebruik gemaakt van een mededelingenbord. Dit bord kom je tegen als je de Regenboog ingaat. Het is van buitenaf zichtbaar en zo is te zien wanneer de volgende vieringen zullen zijn en wie er voorgaan. Het wordt steeds moeilijker de tekst nog goed op het bord te krijgen. De constructie voor de karakters raakt versleten en er dreigt een tekort aan letters te ontstaan. Op zich natuurlijk

niet vreemd na zo'n lange tijd in gebruik te zijn geweest.

Binnen de projectgroep de Groene Kerk kwam het idee naar voren om een groot scherm op te hangen, zodanig dat dit van buiten leesbaar is. Bewegingen op een scherm trekken altijd aandacht. Op deze manier is het mogelijk om de attentie te vestigen op mededelingen vanuit de projectgroep en deze kenbaar te maken aan bezoekers en voorbijgangers. Doorpratend over dit idee ontstond het plan dat dit dan ook breder ingezet kan worden voor allerlei berichten vanuit onze geloofsgemeenschap. Technisch zijn er geen obstakels. Na een demonstratie heeft de AKM het plan omarmd en kan het uitgevoerd gaan worden. Een groot beeldscherm gunnen we een tweede leven door het voor de Regenboog in gebruik te nemen tegen een occasionprijs. Naar verwachting zal dit in de zomerperiode operationeel zijn. De Regenboog gaat ook digitaal mededelingen kenbaar maken.

Namens de projectgroep Groene Kerk en AKM Jan Vis

Digitale ondersteuning gezocht

De digitale ontwikkelingen zijn niet aan de Regenboog voorbij gegaan. Er is een website, u ontvangt e-mails, ontvangt een nieuwsbrief en ook de weekagenda wordt elke week digitaal bezorgd.

Dat gaat niet vanzelf. Het zijn op zich niet heel ingewikkelde zaken, maar het knelpunt zit bij de bemensing. Veel van deze activiteiten worden door mij gedaan. Dat betekent dat als ik er niet ben, die handelingen stoppen. Volgend jaar ben ik tien weken niet beschikbaar. Er is nog genoeg tijd om een tweede man/vrouw in te werken. Of liever nog twee nieuwe mensen in te werken.

Los daarvan is het voor een goede organisatie niet verstandig om al te veel zaken van één persoon afhankelijk te maken. U voelt hem al aankomen: Ik ben opzoek naar verbreding van de basis aan mensen binnen de digitale activiteiten van de Regenboog.

Het mooie is dat bijna alles op dit gebied thuis, vanaf de eigen computer kan worden gedaan.

En in het algemeen op een tijdstip dat je het beste uitkomt. De tools zijn standaard programma's. Zo wordt Wordpress gebruikt voor de website en maak ik gebruik van Laposta en Mailchimp om brieven te versturen, evenals een eenvoudig

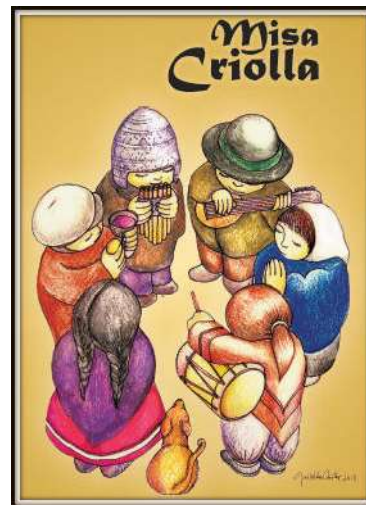
fotobewerkingsprogramma voor de ondersteuning van grafische activiteiten. Al met al vereist het geen hogere programmeer

vaardigheden. De werkzaamheden kosten mij minimaal 15 uur per maand.

Voor de continuïteit hoop ik dat zich een of meerdere belangstellenden bij mij melden. Ook kunnen we dan uitgebreider ingaan op wat de werkzaamheden inhouden.

Edo Elstak
5210235

Uitnodiging om mee te zingen met de Misa Criolla

Het Regenboog koor zingt onder leiding van Hendrik Vonk, op zondag 7 oktober 2018 om 10 uur in de viering de Misa Criolla. Vanaf woensdag 12 september 2018 gaat het koor voor deze viering

repeteren.

Verder zullen wij repeteren op woensdag 19 en 26 september. De generale repetitie vindt plaats op maandag 1 oktober. De repetities zijn van 20 – 22 uur.

Vindt u het leuk om mee te zingen met de Misa Criolla, of heeft u de Misa Criolla al eens gezongen? Dan nodigen wij u van harte uit om met ons mee te zingen.

Heeft u belangstelling dan kunt u dit kenbaar maken bij Susanne van den Burgh (secretariaat):
jansusannevdburgh@hetnet.nl

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u ook bij haar terecht.

Gouden teksten

Zondag 3 juni kwamen in de overdenking drie teksten ter sprake: Het Onze Vader, de Bergrede en het Dubbelgebed. Uit de reacties na de dienst bleek enerzijds dat het redelijk bekende teksten zijn, anderzijds dat sommige Regenbogers verrast waren wat er allemaal in de betreffende teksten staat. Wellicht is het

een idee om in het nieuwe seizoen stil te staan bij deze gouden teksten. Mocht U het interessant vinden om zich een paar avonden te verdiepen in de betreffende teksten, stuur dan even een email naar Hans Snoek (hsnoek56@gmail.com), dan krijgt U aanvullende informatie. Er is ruimte voor 15 deelnemers.

Voorgestelde data: donderdag 13 sept - 27 sept - 4 okt - 11 okt - 25 okt.

Film in de Regenboog

Samen genieten van een goeie film. Zoeken naar de diepere betekenis. Een goed gesprek met elkaar na afloop onder leiding van ds. Ronald da Costa. Het kan weer op woensdag 29 augustus bij de film: Paterson, USA, 2016; regie: Jim Jarmusch.

De dertigjarige buschauffeur Paterson leidt een goed leven met zijn kunstzinnige vrouw Laura en zijn Engelse bulldog Marvin. Hij woont in New Jersey, stad van dichters, en schrijft tijdens zijn lunchpauzes ook zelf gedichten in een "geheim" schrift. Hij kent zijn passagiers en helpt hen waar hij kan. Elke avond drinkt hij zijn biertje in de pub. Is zo'n alledaags leven niet saai en eentonig? Regisseur Jarmusch laat zien hoe je juist in de werkelijkheid schoonheid kan ontdekken en hoe poëtisch het dagelijks leven kan zijn. Een betoverende film in zijn eenvoud met droogkomische scènes en indrukwekkend acteerwerk van Adam Driver als Patterson.

aanvang 19:30 uur
entree: 5 euro

Neem de tijd!

Twee dinsdagmiddagen in september over de (christelijke) kalender

Onze jaarkalender staat vol feest- en gedenkdagen. Op mijn eigen kalender staan de verjaardagen van familie, huisgenoten en

vrienden, en ook enkele sterfdagen. Op mijn scheurkalender staan nationale feestdagen: Kerst en Pasen, koningsdag, en ook 4 en 5 mei en 11 november bijvoorbeeld.

Mijn liturgische kalender vermeldt de christelijke feesten en gedachtenissen, en tegenwoordig ook data zoals de nationale herdenking van de MH-17 ramp, de nationale buitenspeeldag, de internationale dag tegen de kinderarbeid, het Eid al-Fitr (Suikerfeest), de zomertijd, het North Sea Jazz Festival, de schoolvakanties...

Kortom: de kalender is een tijdsdocument waarin allerlei religieuze, culturele, historische en praktische gegevens worden 'bewaard', als een steuntje om ons collectief geheugen op peil te houden. Met als uitnodiging: neem de tijd!

In september zal ik twee middagen aandacht besteden aan de rijke cultuurbron die de jaarkalender is. Op dinsdag 4 september gaat het over de kalender zelf; deze middag is vooral informatief. Op dinsdag 18 september zullen we met elkaar bespreken hoe de kalender hulpmiddel kan zijn voor een welbewust, spiritueel leven. En ik zal als vleugje Franciscaanse spiritualiteit inbrengen, dat we de tijd niet nemen maar ontvangen.

Dinsdag 4 en 18 september, 14:00-16:00 in De Regenboog
Informatie en leiding ds. Kees G. Zwart.
Graag voor 1 september opgeven bij Harry Delemarre:
cluster.leren@kcregenboog.nl

Programma Poëziemiddagen 2018-2019

Ook het komend seizoen lezen wij weer aansprekende gedichten in de leeskring. Thema's die aan de orde komen zijn o.a.: "Zie, ze vliegen", "Hoera!", "Dokteren". Verder hebben wij aandacht voor enkele bijzondere

bundels van dichters die recent in de belangstelling stonden: "Slordig met geluk" van Menno Wigman en "Meervoudig afwezig" van dichter des vaderlands Esther Naomi Perquin. De deelnemers kunnen ook eigen gedichten meenemen.

Datum en tijd: de woensdagmiddagen 26 september en 21 november 2018, 9 januari, 13 maart en 8 mei 2019 van 13.30 tot 15.00 uur
leiding: Ronald da Costa
Kosten: € 5,00

Graag opgeven bij Anja Rijken,
tel. 071 5216606

Nieuwe expositie Ontmoetingsruimte

De komende maanden kunt u genieten van een heel bijzondere vorm van kunst: Origami; een vouwkunst waar geen lijm aan te pas komt.

Origami is driedimensionaal... dus over het algemeen lastig om aan een wand te tonen. Toch kunt u middels deze expositie enkele prachtige vouwwerken zien.

Ze zijn gemaakt door Guido Tjia. Van kinds af is Guido al veel met Origami bezig geweest en hij heeft ware meesterwerken gemaakt. Zoals de tempel op bijgaande foto

Thuis noemden ze dit werk "de verboden stad". Dit kunnen we uiteraard niet exposeren.

Als u ook eens wilt exposeren in de ontmoetingsruimte.... neem gerust contact met mij op:

Marijke Koeners
E mail: hermanmarijke @koeners.nl
Tel; 071 521357

Met hartelijke groet
Marijke Koener

Naar Managua

Juigalpa ligt drie uur rijden van de hoofdstad. Met Jonathan, die autisme heeft en niet een gemeenschapsmens is, maak ik elke maand een uitstapje naar een vriendin in Managua om hem even vrijaf te geven van het gemeenschappelijke gebeuren in huis, door bij haar te logeren. Daar geniet hij enorm van en het helpt hem meer draagkracht te hebben. Was het tot twee maanden terug makkelijk naar Managua te gaan, dat is het tegenwoordig niet meer. Want nu zijn er barricades (zie foto) als onderdeel van de

demonstraties tegen de huidige regering, die het verkeer belemmeren de stad in of uit te gaan. Elke 2 à 3 uur laten ze verkeer door. In het hele land zijn er zo barricades op belangrijke kruisingen en bij grote steden. Met als hoofddoel de regering te treffen in haar economische belangen. Dat werkt behoorlijk. Natuurlijk kan ik Jonathan niet uitleggen (door zijn beperkte begripsvermogen) waarom we niet naar Managua kunnen, maar hij vraagt er wel geregeld om. Temeer daar hij door zijn autisme gewend is aan zijn vaste activiteiten/ zijn plan. Dat heeft invloed op zijn draagkracht en krijgt hij meer spanningen. De kunst is dan daar korte termijn oplossingen voor te zoeken.

Half april zijn de protesten begonnen. En door de reactie daarop van de regering: politie die met kogels op de manifestanten schoot en inzet van paramilitaire groeperingen, kwam er bij de bestaande onvrede, de pijn en woede i.v.m. de gedoden, de gewonden, de vele verdwenenen en de gevangenen. Had de regering wellicht gedacht dat geweld de mensen thuis zou houden, de protesten werden juist frequenter. Ondanks dat elke protest meer doden gaf door de ongewijzigde tactiek van de politie. Tegenwoordig ben je of

vóór de regering of je behoort tot 'het volk'. De regering mengt bij haar acties de vlag van Nicaragua met de partijvlag. 'Het volk' is een zee van blauw/witte vlaggen (de nationale vlag) en die zee wordt steeds groter. De roep om veranderingen wordt per dag sterker. De president komt steeds meer alleen te staan. Ook internationaal krijgt hij steeds meer veroordelingen (OEA-organisatie van Midden Amerikaanse Staten, Amnesty International, Europese Unie o.a.). Maar hij wil van geen wijken weten.

Een teken uit Juigalpa

Wat op nationaal niveau gebeurt, raakt ons diep. Zeker emotioneel. Anderzijds gaat het leven door.

En er valt voldoende te doen in het gemeenschapshuis en de activiteitenclub. Gelukkig zien we resultaten van ons werk. Soms zijn dat verwachte resultaten van onze inspanningen. In ons gemeenschapshuis wonen Daniel en Loyda. Beiden zijn jarenlang onder gestimuleerd geweest en kregen thuis geen aandacht. Ze hebben een ogenschijnlijk grote intellectuele beperking. Dagelijks hebben we daarom met hen een intensief stimuleringsprogramma, waar het contact maken centraal staat. Soms ervaren we wonderdjes. Twee voorbeelden:

Toen Daniel zijn beker met water had gedronken, wilde hij de beker op de stoel zetten, waar hij vlak bij stond. Omdat hij die te veel op de rand zette, viel hij kletterend op de grond. Wonder boven wonder zag ik dat Daniel door had, dat de beker op de grond was gevallen. Hij zocht hem met zijn blik. Om hem verder te motiveren zei ik tegen hem: Pak de beker, Daniel! En het tweede wonderdje vond plaats: Daniel pakte de beker en gaf me die in mijn uitgestoken hand. Woh, dit was de eerste keer in anderhalf jaar dat Daniel alert was, met wat op de grond viel. En even uit zijn passieve houding stapte en iets oprapte! Het begin van een meer open komen te staan, hoe langzaam dat proces ook kan zijn, voor meer interactie met zijn omgeving?

In de ontwikkeling van Loyda: ze had toen ze bij ons kwam de gewoonte haar vinger (3/4 deel!) in haar neus te stoppen, voortdurend te sabbelen op haar truitje en als een poesje haar armen likken (vooral na het eten). Door al onze aandacht en creativiteit heeft ze die gewoonten achterwege gelaten! Loyda zit over het algemeen nog wel meer in haar eigen wereld dan Daniel. Maar toen ik van mijn vrije dagen terug kwam en contact met haar probeerde te maken, kreeg ik zowaar twee keer een grote

glimlach van haar en oogcontact! Mooi te zien dat ze geleidelijk aan toch meer uit haar schulp kruipt!

Tot slot

In Nederland begint de zomervakantie geleidelijk aan. Graag wil ik u vragen, naast ons werk, Nicaragua in uw gebeden te gedenken. Broederlijke-zusterlijke solidariteit in deze tijden is broodnodig! Samen kunnen we een verschil maken!

Astrid Delleman

Toeters

Organisten maken graag geluid. Ik heb daar ook in de auto last van. Het gebeurt nog wel eens in het verkeer, dat een verkeersdeelnemer weer een of andere actie uithaalt die niet wordt ondersteund door de verkeersregels. Pech voor diegene is dat als ik daar rijf en er hinder van ondervind, ik mijn op dat moment onchristelijke gedachten omzet in geluid: de claxon. Maar ik vind 'toeter' een mooier woord. Mijn rijinstructrice vond destijds al dat ik te snel toeterde, maar ja, dat heb je met organisten he...

De toeter van mijn auto moet wel hard zijn en nu ik deze column schrijf, besef ik dat ik bij elke proefrit inderdaad ook de toeter even test. Een orgel kan ook harde toeters hebben. In Spanje is eeuwen geleden het fenomeen van de horizontale trompetten (ook wel 'chamades') ontstaan. Deze pijpen steken uit de kas naar voren en het is net alsof je naar een batterij kanonnen kijkt. Het geluid is ook oorverdovend. Niet noodzakelijkerwijs mooi, maar toch wel indrukwekkend. In Nederland hebben sommige orgels dat ook, maar het is een tamelijk zeldzaam fenomeen. Ons oude elektronische Heijligers-orgel had trouwens ook zo'n geluid. De 'kromhoorn 8' is normaal gesproken een heel bescheiden register, maar

op dat orgel was hij zo hard dat hij prima kon doorgaan voor zo'n horizontale trompet.

Als u wel eens in de Londense St. Pauls Cathedral bent geweest kunt u boven de hoofdingang van de kerk ook de 'Royal Trumpets' (de Koninklijke trompetten) zien. Het grote orgel bevindt zich in het koor nabij de grote koepel, en de horizontale trompetten bevinden zich dus bijna op 100 meter afstand, hetgeen een heel gaaf stereo-effect oplevert. U kunt zich voorstellen dat ze zo luid moeten zijn om die afstand naar de koepel te kunnen overbruggen. Helaas voor de dienstdoende organist(e) kunnen ze tijdens Koninklijke diensten niet of nauwelijks worden gebruikt. Toen de Queen werd gevraagd wat ze er van vond, was het antwoord 'rather noisy' (nogal luidruchtig)...

Een Engels fenomeen is de 'hoge druk trompet', veel al 'Tuba' genoemd. Het zijn verticaal opgestelde pijpen (zoals alle pijpen in ons orgel) met een wat dikke trompetklank, maar zijn geplaatst op verhoogde winddruk waardoor ze bijzonder luid zijn. Ze kunnen het in hun eentje opnemen tegen het volle werk (alle registers ingeschakeld). In de Liverpool Anglican Cathedral (een van de grootste kathedraalen ter wereld en groter dan St. Pauls Cathedral) heeft het orgel een Tuba Magna, een van de luidste registers ter wereld. Ik heb het meermaals ter plekke gehoord en het is zeer indrukwekkend. Het staat op zo'n grote winddruk dat de pijpen zelf extra zijn vastgezet, ze worden anders door de winddruk gelanceerd.

Ditzelfde orgel heeft nog zo'n toeter, de 'Trumpet Militaire'. Die staat hoog boven de kerkvloer in de vieringtoren. Op een DVD demonstreert de vaste organist Ian Tracey dit register, en na een oorverdovende fanfare merkt hij droogjes op 'no congregation can speak through this...' vrij vertaald 'hier kan geen enkele gemeente doorheen praten...'. U begrijpt dat ik zo'n ding eigenlijk ook wil. In mijn auto en in de Regenboog... Nu niet de eerstkomende viering de grap gaan maken 'ben je nou helemaal betoeterd?!'

Maar een orgel is een machtig wapen. Jaren geleden in Australië besloot een of andere protestgroep in de plaatselijke kathedraal een demonstratie te organiseren, net zo lang totdat het doel bereikt was. Eerder zou men de kathedraal niet verlaten. De priester ter plaatse suggereerde toen aan de organiste of het niet een goed idee zou zijn dat ze ging studeren maar wel permanent met het volle werk. Binnen het uur heeft de protestgroep de kathedraal verlaten om nooit meer terug te keren.

Wel een goed idee van die priester, voorgangers kunnen daar nog iets van ehh, nee laat maar.

Zelfs ik ben een keer weggejaagd. In Parijs was de St. Eustache open voor bezoek en iemand zat te oefenen (denk ik). Het orgel was zo hard dat ik niet eens kon horen welk stuk er werd gespeeld. Dus ben ik maar weggegaan. Ja, u leest het goed, ik ben weggegaan omdat het orgel te hard was...

Frank Resslerer

Agenda

Augustus		
Di 28		Uiterste inleverdatum kopij Bulletin 6
Wo 29	19.30 u	Filmavond
September		
Di 04	14.00 u	Neem de tijd
Wo 12	20.00 u	Repetitie Misa Criolla
Do 13		Gouden teksten
Di 18	14.00 u	Neem de tijd
Wo 19	20.00 u	Repetitie Misa Criolla
Wo 26	13.30 u	Poëziemiddag
Wo 26	20.00 u	Repetitie Misa Criolla
Do 27		Gouden teksten
Oktober		
Ma 1	20.00 u	Repetitie Misa Criolla
Do 04		Gouden teksten

Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog

Datum	Bijzonderheden	Voorgangers	Inzameling 2^e mandje
01-07	Orkest, Viering van de Maaltijd	Ds. K. G. Zwart	PKN Jeugdwerk
08-07	Viering van de Maaltijd	Ds. K. G. Zwart	Diaconie
15-07		Leden Geloofsgemeenschap	Protestantse Gemeente Leiden
22-07		Pw. C. Hofschreuder	RK Vicariaat
26-07	19.00 u Eucharistie	Pst. T. Visser	
29-07		Mw. B. Heckel, MA	Diaconie
05-08		Leden geloofsgemeenschap	Protestantse Gemeente Leiden
12-08	Viering van de Maaltijd	Ds. K. G. Zwart	Kerk in Actie Zomerzending
19-08	Maria Tenhemelopneming	Pw. M. Hoogervorst	Protestantse Gemeente Leiden
23-08	19.00 u Eucharistie	Pst. T. Visser	
26-08		Ds. H. Snoek	RK Missie Verkeersmiddelenactie
02-09		Leden Geloofsgemeenschap	Jeugdwerk in de Regenboog
09-09	Regenboogzondag m.m.v. Regenboogkoor, Viering van de Maaltijd	Pw. M. Hoogervorst, Ds. K. G. Zwart	RK Vicariaat
16-09		Ds. P. Korbee	Protestantse Gemeente Leiden

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**.

Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.

Wij willen doopouders vragen vroegtijdig contact op te nemen met de voorganger in verband met een (gezamenlijk) voorbereidingsgesprek.

Neem contact op met Gerben Wessels (tel. 5899680) voor informatie over de jongerenvieringen.

KLEURPLAAT - ZOMERPRET

